

Parlamentul României Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE

referitoare la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest COM(2023) 692 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 2) privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/62/27.02.2024,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. - Senatul României constată că Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest - COM(2023) 692 final - respectă principiile subsidiarității și proporționalității.

Art. 2.- Senatul României:

- (1) apreciază implicarea Guvernului României, prin intermediul ministerelor competente, în eforturile de sprijinire a parcursului spre UE al statelor din Balcanii de Vest.
 - a) Ministerul Afacerilor Externe consideră că mecanismul propus urmărește accelerarea convergenței economiilor din Balcanii de Vest cu UE prin sprijinirea unor reforme și investiții specifice. Sunt vizate promovarea integrării economice regionale și cu Piața Unică a UE, reformele legate de elementele fundamentale ale procesului de extindere și alinierea la normele, standardele, politicile și practicile UE în perspectiva aderării. Sprijinul acordat este complementar fondurilor alocate prin intermediul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA III), dar presupune efectuarea plăților în funcție de o serie de condiționalități, ceea ce va crea stimulente mai puternice pentru aplicarea de către beneficiari a reformelor structurale esențiale. Mecanismul va permite statelor beneficiare să accelereze punerea în aplicare a Planului economic și de investiții pentru Balcanii de Vest. Pentru a-și atinge obiectivele și scopurile, trebuie pus un accent deosebit pe sectoarele care pot funcționa ca factori de multiplicare esențiali pentru dezvoltarea socială și economică: transporturile, conectivitatea, energia, tranzițiile digitale, inovarea, educația și dezvoltarea competențelor.
- (2) Consideră, în convergență cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - a) Mecanismul de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest este conceput ca un instrument flexibil, adaptat obiectivului de accelerare a reformelor socioeconomice fundamentale și de apropiere a acestei regiuni de UE, asigurând previzibilitatea, transparența și răspunderea pentru fondurile alocate;

b) regulamentul propus sporește sprijinul financiar al UE pentru regiune, în concordanță cu angajamentul pe care Uniunea și l-a asumat pe termen lung față de beneficiarii din Balcanii de Vest.

(3) Subliniază că:

- a) scopul acestui regulament este constituit de stabilirea facilității de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest;
- b) este în interesul comun al Uniunii și al partenerilor din Balcanii de Vest să promoveze eforturile de reformare a sistemelor politice, juridice și economice ale acestora în vederea aderării lor viitoare la UE;
- c) perspectiva integrării în UE are în Balcanii de Vest un puternic efect de transformare, încorporând schimbări democratice, politice, economice și societale pozitive;
- d) înainte de aderarea statelor din Balcanii de Vest la UE, este necesar să se evidențieze avantajele apartenenței la Uniune.

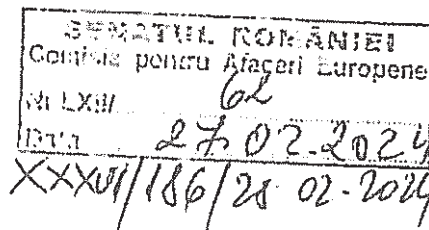
Art. 3.- Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din ... martie 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin(2) din Constituția României, republicată.

**Președintele Senatului
Nicolae-Ionel CIUCĂ**

București, ... martie 2024

Nr. ..

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

La

Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest

COM (2023) 692 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr. 2, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării **Propunerii de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest, COM (2023) 692 final.**

Comisia a dezbătut prezenta propunere în ședința din data de 27 februarie 2024, care s-a desfășurat în format hibrid, în conformitate cu articolul 137 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea examinării proiectului european, au fost analizate Fișa de sinteză a Serviciului pentru afaceri europene și Notele Ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Finanțelor.

La dezbateri a participat reprezentantul Ministerului Afacerilor Externe.

Comisia pentru politică externă și Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital nu au avut observații.

Descrierea propunerii

Comisia a elaborat propunerea de instituire a Mecanismului de reformă și creștere pentru a reduce diferența existentă pe linia convergenței Balcanilor de Vest în ceea ce privește PIB-ul pe cap de locuitor exprimat în standardele puterii de

cumpărare, nivel care rămâne scăzut, între 30 % și 50 % din media Uniunii și nu progresează suficient de rapid.

Regulamentul stabilește dispoziții detaliate privind punerea în aplicare, monitorizarea, raportarea și evaluarea.

Suma maximă totală a sprijinului Uniunii prin intermediul mecanismului va fi de 6 mld. EUR pentru perioada 2024-2027, din care 2 mld. EUR vor fi alocate sub formă de sprijin nerambursabil și 4 mld. EUR sub formă de împrumuturi preferențiale acordate de către Uniune.

În ceea ce privește componenta de granturi, mecanismul ar urma să fie finanțat din resursele suplimentare propuse în temeiul rubricii 6 din Cadrul Financiar Multianual (CFM), ca parte a revizuirii la jumătatea perioadei CFM. Modificarea Regulamentului privind CFM prevede un quantum suplimentar de 2 mld. EUR disponibil la rubrica 6 pentru asistența acordată Balcanilor de Vest.

Împrumuturile vor fi provizionate la o rată de 9 %, finanțată din quantumul de 2 mld. EUR propus în cadrul revizuirii la jumătatea perioadei CFM.

Pentru cheltuielile de asistență tehnică și administrativă legate de gestionarea mecanismului, incluzând monitorizarea, comunicarea, auditul și evaluarea se vor aloca 1,5 % din componenta de sprijin nerambursabil (30 milioane EUR).

Cel puțin jumătate din quantumul total disponibil pentru sprijinirea mecanismului, aproximativ 3 mld. EUR, vor fi alocate treptat Cadrului de Investiții pentru Balcanii de Vest (CIBV), inclusiv întregul quantum al sprijinului nerambursabil minus quantumurile care urmează să fie rezervate pentru asistența tehnică și administrativă necesară punerii în aplicare a mecanismului, precum și pentru provizionare.

Fondurile din cadrul mecanismului vor fi eliberate semestrial la prezentarea de către beneficiari a unor solicitări ce justifică îndeplinirea condițiilor de plată și confirmă legalitatea și regularitatea oricăror tranzacții, însoțite de un raport privind urmărirea cazurilor de gestionare defectuoasă a finanțării. Comisia va pune la dispoziție fonduri pe baza evaluării cererilor. Dacă nu sunt îndeplinite condițiile de plată, Comisia va suspenda sau va deduce un quantum corespunzător din plată.

Comisia va monitoriza în permanență punerea în aplicare a mecanismului. Serviciile Comisiei vor colabora cu Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) în contextul punerii în aplicare a mecanismului, pentru a asigura coerența acțiunii externe a Uniunii. În ceea ce privește Serbia și Kosovo, Înaltul Reprezentant al UE pentru afaceri externe și politica de securitate/vicepreședintele Comisiei, în calitate de facilitator al dialogului privind normalizarea relațiilor între Serbia și Kosovo, își va prezenta evaluarea.

Beneficiarii vor institui un sistem de monitorizare bazat pe criteriile stabilite de Comisie și vor trebui să raporteze anual Comisiei asupra punerii în aplicare a agendelor lor de reformă. Aceasta va include raportarea privind realizarea obiectivelor declarate ale agendelor de reformă, progresele înregistrate în direcția îndeplinirii obiectivelor declarate, îmbunătățirea sistemelor lor de control intern, execuția bugetară a acestora și orice cuantumuri plătite în mod necuvenit sau utilizate în mod abuziv și, în cele din urmă, recuperate de UE.

În urma examinării, membrii comisiei:

• constată că:

- temeiul juridic al propunerii este conferit de articolele 212 și 322 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Propunerea este prezentată de către Comisie în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 294 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

- prezenta propunere **respectă subsidiaritatea** conform Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, art. 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană;

- prezenta propunere **respectă proporționalitatea** conform Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, art. 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

• **apreciază** implicarea Guvernului României, prin intermediul ministerelor competente, în eforturile de sprijinire a parcursului spre UE al statelor din Balcanii de Vest.

➤ Ministerul Afacerilor Externe consideră că mecanismul propus urmărește accelerarea convergenței economiilor din Balcanii de Vest cu UE prin sprijinirea unor reforme și investiții specifice. Sunt vizate promovarea integrării economice regionale și cu Piața Unică a UE, reformele legate de elementele fundamentale ale procesului de extindere și alinierea la normele, standardele, politicile și practicile UE în perspectiva aderării. Sprijinul acordat este complementar fondurilor alocate prin intermediul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA III), dar presupune efectuarea plăților în funcție de o serie de condiționalități, ceea ce va crea stimulente mai puternice pentru aplicarea de către beneficiari a reformelor structurale esențiale. Mecanismul va permite statelor beneficiare să accelereze punerea în aplicare a Planului economic și de investiții pentru

Balcanii de Vest. Pentru a-și atinge obiectivele și scopurile, trebuie pus un accent deosebit pe sectoarele care pot funcționa ca factori de multiplicare esențiali pentru dezvoltarea socială și economică: transporturile, conectivitatea, energia, tranzițiile digitale, inovarea, educația și dezvoltarea competențelor.

- **consideră**, în convergență cu Ministerul Afacerilor Externe, că
 - Mecanismul de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest este conceput ca un instrument flexibil, adaptat obiectivului de accelerare a reformelor socioeconomice fundamentale și de apropiere a acestei regiuni de UE, asigurând previzibilitatea, transparența și răspunderea pentru fondurile alocate;
 - propunerea de regulament propus sporește sprijinul financiar al UE pentru regiune, în concordanță cu angajamentul pe care Uniunea și l-a asumat pe termen lung față de beneficiarii din Balcanii de Vest.
- **subliniază** că
 - scopul acestui regulament este constituit de stabilirea facilității de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest;
 - este în interesul comun al Uniunii și al partenerilor din Balcanii de Vest să promoveze eforturile de reformare a sistemelor politice, juridice și economice ale acestora în vederea aderării lor viitoare la UE;
 - perspectiva integrării în UE are în Balcanii de Vest un puternic efect de transformare, încorporând schimbări democratice, politice, economice și societale pozitive;
 - înainte de aderarea statelor din Balcanii de Vest la UE, este necesar să se evidențieze avantajele apartenenței la Uniune.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți, formularea unui **Raport la COM (2023) 692 final**.

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului spre dezbatere și adoptare proiectul de hotărâre privind adoptarea prezentului Raport de admitere, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

